

A zélpusztai kápolna

2009 április 25. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

-
-
-

- 838

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Löv? felé, a Zala folyó ligetes völgyében haladva a megyeszékhelyt?l az ?rség kapuja, a Zalaszentgyörgyön végigfutó országút hirtelen magas temet?dombot kerül meg. Az öreg hársfák mögött álló szép templom els? pillantásra elárulja középkori mivoltát: hajójának torony felé es? szakasza román stílusú, míg sokszögzáródású, támpilléres szentélye gótikus. A falu nevét adó Szent György-plébánia részletes bemutatását kés?bbre halasztjuk, mert nem messzire t?le egy valóban rejt?zköd? építészeti emlékre bukkantunk, amely izgalmas módon kapcsolódik a sorozatunk el?z? részében megismert rábaszentmiklósi templomhoz.
Fest?ien zöld, erd?s dombokkal szegélyezett tóvidéken haladunk jó két kilométert északnak egy keskeny mellékúton Zélpuszta felé. Magánterületre érkezünk, körös-körül régi uradalom egykori m?ködésének nyomai láthatók, évtizedekkel ezel?tt ültetett feny?fák, telepített erd?k, öreg gazdasági épületek. A frissen kaszált tisztáson elénk t?n? kápolna meglepetésként fogad: elhagyottsága szinte regényes, némi titokzatosságot is rejteget. Bizony, ráférne már a javítás: vakolata jókora foltokban hullik, az alóla kivörösl? téglafalat es? mossa, szél koptatja, fagy repeszti. Lábazata málladozik, ablaknyílásai üresen tátonganak, de így legalább jól látható a belseje, mert az ajtó zárva. Szerencsére a legfontosabb, az épület tet?zete aránylag rendben van, a bádoglemezb?l készült héjazat megvédi a csapadéktól.
A kápolna alaprajza háromkaréjos, a keletnek forduló félköríves szentélyhez kétfel?l egy-egy szimmetrikus kanyarulat fonódik. A bejárat a nyugati f?homlokzaton van, alacsony torony emelkedik fölébe, szintén bádogborítású, arányos gúlasisakkal, rajta vaskereszttel. Az északi oldalon kis sekrestye kapcsolódik az íves falkaréjhoz. A bels?ben mindenütt csupaszon látható téglafalak bonyolult geometriai szerkezetet mutatnak. A középtér – nevezzük hajónak! – boltozata úgynevezett csehsüveg, a három félkaréjt félgömbkupolák fedik be, a körívek találkozásánál kosárgörbét alkotnak a falazott hevederek. Bravúros munkát végzett az épít?mester, annyi szent. A kápolna belseje ki van fosztva, oltára, berendezési tárgyai, bútorai elt?ntek. A vélhet?en kincskeres?k által megbolygatott padlózat alól, a szentély fel?li részen kripta fedetlen ürege tátong.
Alaprajza, amint utaltunk rá, szinte megegyezik a Gy?r megyei Rábaszentmiklós templomáéval. Mindkett? háromlevel? lóhere formájú, de míg az el?bbi a XII. században épült román stílusban, a zélpusztai épület barokk. Ismerjük keletkezésének évét is: 1767. Mégis ez utóbbi, roppant archaikus térszerkezetével, hagyományos téglafalazatával szinte oly ódon hatású, mint hat évszázaddal korábbi el?képe. Építészeti szimbolikája a Szentháromságot jeleníti meg, amint sok hasonló, hármas egységet mutató szakrális építménye.
A katolikus kápolna régóta áll használaton kívül. A történelem láthatóan félbeszakította a hely eredeti birtokosainak, a Batthyány család tagjainak itteni tevékenységét, a gazdálkodást jó id?re mások kezére bízta. Az államosított majorból nemrég megint privát birtok lett, viszont most meg az a baj, hogy egy értékes m?emlék romladozik magánterületen.

mno.hu

Ajánló